A°. 1853. N°. 42.

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 18 Februarij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 15 Februarij.

[*Uittreksel uit bijzondere berigten.*] Het ontwerp ter opheffing van de wetten op de provinciale, districts- en gemeente-besturen, heeft in de Tweede-Kamer nog eene wijziging ondergaan, door de inlassching van eene bepaling, volgens welke, bij de in plaats daarvan te stellen verordeningen, geene inbreuk zal mogen worden gemaakt op de bij de Constitutie aangenomen grondbeginselen. Dit is geschied om aan de Israëlieten het genot van de hun verleende gelijkstelling ter zake der burgerschaps-regten niet te ontnemen. De commissie van de Eerste-Kamer, welke zich nog ten aanzien dezer bijvoeging zal moeten verklaren, acht dezelve aannemelijk. Men gelooft, dat de Kamer zelve daarmede zal instemmen, om het lot van de geheele wet niet op nieuw in de waagschaal te stellen: maar men gelooft ook tevens, dat de genoemde Kamer naderhand eene poging zal aanwenden, om deze grondwettige gelijkstelling te doen opheffen. Men houdt het echter niet voor waarschijnlijk, dat de Tweede-Kamer daarmede genoegen zou nemen.

Men meent te mogen verwachten, dat het handelsverdrag van Pruissen met Oostenrijk niet alleen in deze maand zal worden gesloten, maar zelfs zal worden geratificeerd. De heer *v. Bruck* verzuimt niets, wat strekken kan, om de oostenrijksche Regering te overtuigen, dat de belangen van den Staat genoegzaam gewaarbord zijn bij het ontwerp, waarover men het voorloopig eens is geworden, zonder dat Pruissen, ten aanzien van toekomstige verminderingen van het tarief van regten in het Tolverbond, aan banden wordt gelegd, en men meent uit meer dan eene omstandigheid te moeten opmaken, dat de Regering van Hanover aan de eenmaal door haar aangegane verbindtenissen getrouw zal blijven.

Sedert drie dagen bevindt men zich hier diep onder de sneeuw. In het oosten des lands en in Silezie is het verkeer over de spoorwegen daardoor gestremd.

FRANKFORT, 15 Februarij.

Men houdt zich hier ter stede overtuigd, dat de jongste gebeurtenissen in Milaan aanleiding zullen geven tot vertoogen van de zijde der oostenrijksche Regering bij het Bewind van Zwitserland en bij dat van Groot-Brittannie, ter zake van de straffeloosheid, met welke de italiaansche uitgewekenen in die landen nog ontwerpen schijnen te kunnen smeden, ten einde de rust en de orde in hun vaderland te verstoren.

— Het gerucht, alsof de versterking van het Bondsleger reeds in de laatste zitting van de Bonds-vergadering ter sprake zou zijn gebragt, kan als voorbarig worden aangemerkt.

— Zoo het schijnt, zal de lijfstraffelijke regtspleging door middel van eene regtbank van gezworenen, waartoe reeds sedert lang de vereischte inrigtingen zijn daargesteld, in deze stad worden ingevoerd, en alsdan het regtsgeding ter zake van den beruchten barrikaden-strijd een aanvang nemen.

PARIJS, 14 Februarij.

De merkwaardige aanspraak, met welke Z. M. Keizer *Napoleon III* de zitting der Wetgevende Kamers heeft geopend, luidt in haar geheel als volgt:

„Mijne Heeren, leden van den Senaat: Mijne Heeren, Gedeputeerden! Een jaar geleden vereenigde ik u op deze plaats om de Constitutie plegtig in werking te stellen, die krachtens de mij door het volk gegeven volmagt was afgekondigd. Sedert dat tijdstip is de kalmte niet gestoord geworden. De wet hernam haar gezag, en zoo kon men het meerendeel der door eene noodwendige gestrengheid getroffen personen naar hunne haardsteden laten terugkeeren. De nationale rijkdom is zoo zeer geklommen, dat het gedeelte der roerende goederen, welks waarde dagelijks kan worden geschat, alleen reeds eene vermeerdering van twee duizend millioen oplevert. In alle nijverheidstakken heeft de bedrijvigheid zich ontwikkeld. Dezelfde vooruitgang vertoont zich in Africa, alwaar ons leger zich kortelings door heldhaftige en gelukkige krijgsbedrijven heeft onderscheiden.

„De regeringsvorm is wettiglijk en zonder schok door de vrije volksstemming gewijzigd.

„Groote openbare werken zijn ondernomen, zonder de uitschrijving van eenige belasting en zonder geldleening.

„De vrede is in stand gehouden, zonder zwakheid. Het nieuwe gouvernement is door alle mogendheden erkend.

„Frankrijk heeft thans instellingen, die zich zelve kunnen verdedigen en wier bestendigheid niet afhangt van een menschenleven.

„Deze uitkomsten zijn zonder groote krachtsinspanning bereikt, doordat zij in aller geest en in aller belang lagen. Aan degenen, die haar gewigt mogten miskennen, zoude ik antwoorden, dat naauwelijks veertien maanden geleden het lot des lands door regeringloosheid aan het toeval was overgeleverd. Aan hen, die mogten betreuren, dat aan de volksvrijheid geen ruimer veld is gegeven, zoude ik antwoorden: De vrijheid heeft nimmer een duurzaam staatsgebouw helpen stichten; wanneer het staatsgebouw door den tijd bevestigd is, wordt er door de vrijheid de kroon op gezet. Laat ons ook niet vergeten, dat, al heeft de overgroote meerderheid des lands vertrouwen op het thans bestaande en geloof in de toekomst, er nog altijd onverbeterlijke lieden zijn, die hunne eigene ondervinding, hunne doorgestane angsten, hunne teleurstellingen vergetende, stijfhoofdig weigeren acht te slaan op den wil der natie, schaamteloos de bestaande feiten loochenen, en te midden eener van dag tot dag meer bedarende zee, wenschen naar stormen, waardoor zij zelven het eerst zouden worden verzwolgen.

„Deze verborgene woelingen der verschillende partijen dienen telkens, om van hare magteloosheid te doen blijken, en in stede van zich over dezelve te bekommeren, zoekt het gouvernement bovenal Frankrijk goed te bestieren en Europa gerust te stellen. Met dat tweeledig doel is het zijn vaste wil de uitgaven en de krijgstoerustingen te verminderen, alle hulpmiddelen des lands voor nuttige bedoelingen aan te wenden, jegens andere volken eene ronde en eerlijke staatkunde te volgen, ten einde aan de ongeloovigsten te bewijzen, dat, wanneer Frankrijk uitdrukkelijk verklaart vrede te willen houden, deze verklaring geloof verdient; want het is sterk genoeg om niemand te vreezen, en derhalve om niemand te bedriegen.

„In het u voor te leggen budget zult gij zien, Mijne Heeren, dat onze financiële gesteldheid sedert twintig jaren nimmer beter is geweest, en dat de staatsinkomsten boven alle verwachting toegenomen zijn. Desniettemin zal de sterkte van het staande leger, die in den loop des vorigen jaars reeds met dertig duizend man verminderd is, onverwijld nog weder verminderd worden met twintig duizend man.

„De meeste wetten, die u voorgedragen zullen worden, vallen binnen den kring der gewone behoeften: dit is het gunstigste kenmerk van onzen toestand. De volken zijn gelukkig, wanneer de Regeringen niet tot buitengewone maatregelen hare toevlugt behoeven te nemen.

„Danken wij dan de Voorzienigheid voor de zigtbare bescherming, die zij aan onze pogingen verleent; blijven wij op dezen weg van vastberadenheid en van gematigdheid, die geruststelt zonder te verbitteren, die zonder geweld tot het goede leidt en alzoo elke terugstuiting voorkomt.

„Bouwen wij steeds op God en op ons zelven, alsmede op den wederkeerigen bijstand, dien wij elkander verschuldigd zijn; en dragen wij er roem op, dat wij, in een zoo kort tijdsbestek, dit groote land weder tot het genot van vrede en inwendige welvaart gebragt en door het buitenland geëerd zien."

Een salvo van 101 kanonschoten is gelost geworden, toen Z. M. de zaal der maarschalken, in welke de opening des Kamers heeft plaats gehad, was binnengetreden. Nadat de Keizer had gesproken, hebben de leden van den Senaat en van de Wetgevende Kamer den gevorderden eed afgelegd, waarna de zitting is opgeheven. Het einde der plegtigheid is almede met een salvo van 101 kanonschoten aan den volke verkondigd geworden.

Het is der aandacht niet ontgaan, dat de vereenigde zitting des Kamers niet is bijgewoond door den heer *Veron*, die, zoo als men weet, lid is van het Wetgevende Ligchaam. Verder zijn niet verschenen de heeren *de Montalembert*, *de Merode*, en *Bouhier de l'Ecluse*. Men gelooft niet, dat uit de afwezigheid dier heeren moet worden afgeleid, dat zij voornemens zijn, om hun ontslag te nemen als leden der Wetgevende Vergadering.

— De Regering heeft, zoo als is medegedeeld, ook in den *Moniteur* een betoog doen opnemen ter bestrijding der beginselen, welke zijn ontwikkeld in de door den heer *Billot* geschrevene Frankische Brieven, en de schrijvers van *l'Assemblée nationale* hebben met weinige woorden in antwoord daarop aangevoerd, dat, nademaal zij reeds waren opgekomen tegen de vertoogen der half-officiële en bonapartistische dagbladen, zij konden volstaan met te verwijzen op die antwoorden. Alleen hebben zij het nog noodig geacht, de aandacht te vestigen op de in den *Moniteur* voorkomende zinsnede, waarin de Regering zegt, dat zij de voorbeelden der nieuwere geschiedenis zal laten rusten, ten einde de staatkundige partijen niet te beschamen.

„Wij gelooven (dus verklaren de schrijvers van *l'Assemblée Nationale*) dat wij goed bekend zijn met onze geschiedenis, en wij gevoelen geene behoefte hoegenaamd, om uit onze geschiedboeken eenige bladzijden, welke dan ook, te scheuren. Ingeval de *Moniteur* mogt verlangen, ons te dien aanzien te blijven onderrigten, zullen wij gaarne aan zijne lessen gehoor geven, met al die ondergeschikte aandacht, welke men verschuldigd is aan het erkende orgaan der bewindslieden. Wij weten reeds vooraf, dat de *Moniteur* ons niet als lessen der geschiedenis zal voorhouden lasterlijke aantijgingen, als die, door welke de revolutionaire dagbladpers ten verderve is gebragt. Dan zullen wij zien, uit welk oogpunt de schrijvers van den *Moniteur* de gebeurtenissen van 1814 en 1815 beschouwen, en hoe moeijelijk het ook zal zijn, om daarover in het strijdperk te treden en van gedachten te wisselen, zullen wij geenszins aarzelen den ons toegeworpen handschoen optenemen."

Ten slotte verzoeken de schrijvers van *l'Assemblée Nationale* ook aan die van den *Moniteur*, om toch vooral niet de zinsnede uit het oog te verliezen, die voorkomt in de proclamatie, welke door den Keizer te Fontainebleau is uitgevaardigd, en waarbij hij de soldaten aanspoort, *„om getrouw te zijn aan hunnen nieuwen Koning."*

— Er wordt steeds een zeer heftige strijd gevoerd tusschen de schrijvers van het clericale hoofd-orgaan *l'Univers* en die van het *Journal des Débats*, over de godsdienstige aangelegenheden, en meer in 't bijzonder over het bekende werk van den abt *Delacouture* en de twee mandamenten van den aartsbisschop van Besançon en den bisschop van La Rochelle. De wijze, waarop die beide mandamenten door het *Journal des Débats* zijn beoordeeld, is in het dagblad *l'Univers* niet alleen nadrukkelijk afgekeurd, maar zelfs hebben de schrijvers van het laatstgenoemde orgaan te kennen gegeven, dat die van het *Journal des Débats* Frankrijk tot een protestantsch land zoeken te maken, en niets vuriger verlangen, dan eenmaal te zullen beleven, dat de natie eene protestantsche Koningin-moeder bekomt. Het behoeft wel geene vermelding, dat met deze laatste uitdrukking niemand anders kan zijn bedoeld, dan de Hertogin *van Orleans*, de moeder van den Graaf *van Parijs*.

Onlangs is door het *Journal des Débats* weder een breedvoerig betoog geleverd, ter bestrijding van deze en dergelijke aanvallen, en daarin is betoogd, dat het vraagstuk door *l'Univers* geheel uit zijn verband wordt gerukt, en dat het hier geldt de beslissing der vraag, of vrijheid van godsdienst niet uit den aard der zaak medebrengt, dat door de verschillende gezindheden pogingen mogen worden aangewend tot het verbreiden harer godsdienstige overtuiging en beginselen, onder voorwaarde alleen, dat door die pogingen de openbare orde niet worde verstoord. Hoofdzakelijk komt dat betoog op het navolgende neder.

„De Katholieken in Frankrijk, in Engeland en elders, die geschriften uitgeven ter bestrijding der protestantsche beginselen, drijven propaganda en gronden zich op het beginsel der vrijheid van eeredienst. Elke godsdienstige gezindheid, die vertrouwen heeft op de zuiverheid harer beginselen, verlangt de verbreiding derzelve. Vrijheid van godsdienst is derhalve in den grond vrijheid, om godsdienstige leerstukken en beginselen te verbreiden en bij andersdenkenden ingang te doen vinden. Volgens *l'Univers* zou daaruit voortvloeijen, dat, in de oogen van de voorstanders der vrijheid van godsdienst, alle godsdienstige gezindheden gelijkelijk goed zijn. Dit laatste beweren is echter geheel onwaar, nademaal alsdan het beginsel der godsdienst-vrijheid geheel zonder doel zou zijn. Niets is van meer belang, dan dat elk vrijelijk kan onderzoeken, en daarna die godsdienstige gezindheid kiezen, welke, volgens zijn onderzoek en overtuiging, de beste is. De schrijvers van *l'Univers* zullen beweren, dat onderzoek en keuze tot de onmogelijke zaken behooren doch alsdan rijst de vraag, waarom predikt men? Waarom worden geschriften uitgegeven, waarin godsdienstige geschilpunten worden behandeld? Waarom wordt dagelijks in het dagblad *l'Univers* zelf niet alleen het protestantsche geloof zoo nadrukkelijk aangevallen, maar ook de zedelijkheid der protestantsche geestelijken in Engeland, Duitschland, America en elders in een zoo verdacht licht voorgesteld. Hieruit volgt, dat het beginsel der onverdraagzaamheid uitgaat van de veronderstelling, dat alle godsdienstige gezindheden gelijkelijk goed zijn, en men zich te dien aanzien, even als in zoovele andere gevallen, behoort te onderwerpen aan het gezag der wetten, aan het goedvinden der overheid. Dit laatste nu zou waar zijn, indien het slechts een vraagstuk van openbare orde en veiligheid betrof; doch het tegendeel is het geval; het betreft het heil der zielen, en de overheid heeft de bevoegdheid niet om daarover naar willekeur te beschikken. Hoe meer men overtuigd is, dat er een wezenlijk verschil bestaat in godsdienstige vraagstukken: hoe meer men gevoelt, dat het een moet leiden tot het heil der zielen, het andere tot derzelver verderf, — des te meer is het pligt om bij anderen eene vrijheid te eerbiedigen, waaraan men voor zich zelf eene zoo groote behoefte heeft.

„Het is deze vrijheid en geene andere (dus eindigt het in het *Journal des Débats* opgenomen betoog) welke wij verdedigen. Wij eischen die voor de *Madiai's* te Florence, wij zouden die eischen voor *Newman* in Engeland, ingeval die hem door de engelsche wetten werd ontzegd. Wij vorderen die vrijheid voor de Protestanten in Frankrijk, en dat wel met te meer aandrang en nadruk, omdat de Protestanten in Frankrijk de minderheid uitmaken en zij magtige en onverzoenlijke tegenstanders tegenover zich hebben. Wij zouden die vorderen voor het dagblad *l'Univers*, ingeval het ooit ter zake van het geloof mogt worden vervolgd. — Ons werk houdt op daar, waar tusschen de onderscheidene gezindheden het geschil begint over de godsdienstige leerstellingen. Daarmede hebben wij, als publicisten, niets te maken. Het is evenmin ons oogmerk, om Frankrijk te *protestantiseren*, als om Engeland te *katholiseren*. Gelijke regten voor alle gezindheden, ter uitoefening harer openbare eeredienst: gelijke regten voor allen ter verdediging en verbreiding langs den wettigen weg der vrije wisseling van gedachten nopens hare beginselen! Eerbied voor de vrijheid van geweten in godsdienstige aangelegenheden, het heiligste voorregt dezer wereld!

„Wij zijn voor de vrijheid der Godsdienst, en het dagblad *l'Univers* is daartegen. Daarin alleen bestaat het verschil tusschen ons en dat dagblad. Het overige is slechts niets beduidende beuzelpraat."

PARIJS, 15 Februarij.

Heden heeft Prins *Jerome Bonaparte* in handen des Keizers den eed afgelegd, welke hem bij de Constitutie is voorgeschreven. Ook de ministers en de voorzitter van den Staatsraad hebben den van hen gevorderden eed afgelegd.

In den *Moniteur* van heden is een breedvoerig verslag opgenomen van de op gisteren plaats gehad hebbende opening der zitting van de Wetgevende Kamers op het paleis der Tuilerien. Het behoeft wel geene vermelding, dat in het genoemde verslag hoog wordt opgegeven van de pracht en den luister, welke bij die gelegenheid ten toon zijn gespreid, en van het indrukwekkende der plegtigheid. Te oordeelen naar de wijze, waarop de hier uitkomende dagbladen van de opening der zitting gewagen, schijnt men het er voor te moeten houden, dat de bevolking weinig of niet de aandacht heeft gevestigd gehad op hetgeen is voorgevallen op het paleis der Tuilerien, en dat de menigte zich, even als in gewone tijden, heeft bezig gehouden met hare dagelijksche werkzaamheden. Ten aanzien van het feit zelf, schijnt geen verschil van gevoelen te bestaan; doch zooveel te meer is dit het geval ten aanzien van de oorzaken, welke tot die in het oog loopende onverschilligheid aanleiding zouden hebben gegeven. De dagbladen, die gewoonlijk de Regering bestrijden, houden vol, dat de weinige belangstelling der bevolking in hare bewindslieden op nieuw genoegzaam is gebleken uit de omstandigheid, dat de opening der zitting nagenoeg onopgemerkt is voorbijgegaan. De organen, die op de hand der Regering zijn, beweren daarentegen, dat de onverschilligheid der bevolking een nieuwe waarborg is van het onbegrensde vertrouwen, 't welk het fransche volk in zijnen Keizer stelt.

Teregt wordt het als een zonderling verschijnsel aangemerkt, dat in de gegevene omstandigheden welligt nog meer dan vroeger, dan eens de fondsen rijzen en dan weder dalen, zonder dat tot die beweging dadelijke redenen zijn optesporen. Gisteren, den 14den, hebben de fondsen

even als in de laatst vorige dagen, weder eenige rijzing ondervonden. Heden echter is de daling derzelve zeer gevoelig geweest, zonder dat men weet, waaraan zulks moet worden toegeschreven.

Het blijkt thans, dat het aantal der Gedeputeerden, die de zitting van gisteren niet hebben bijgewoond en alzoo niet in de gelegenheid zijn geweest, om den van hen gevorderden eed van getrouwheid aan den Keizer afteleggen, grooter is geweest, dan men aanvankelijk heeft opgegeven. Niet minder dan 65 leden van het Wetgevende Ligchaam hebben aan de oproeping geen gevolg gegeven. Algemeen schijnt men het er echter voor te houden, dat die afwezigheid geenszins aan staatkundige beweegredenen moet worden toegeschreven, maar een gevolg is van geheel toevallige omstandigheden, waardoor de meesten verhinderd zijn geworden op het paleis der Tuilerien te verschijnen.

Tot dus ver blijkt het slechts, dat alleen de heer *Bouhier de l'Ecluse* zich niet goedschiks wil onderwerpen aan de thans gevestigde orde van zaken. Heden heeft de Kamer hare eerste openbare zitting gehouden, waarin de Gedeputeerden zich hebben beziggehouden met het organiseren van het bureau, en de eed is afgelegd door eenige leden, die gisteren afwezig zijn geweest. Bij die gelegenheid heeft de heer *Bouhier de l'Ecluse* zich bereid verklaard tot het afleggen van den eed, maar niet dan nadat door den voorzitter een brief zou zijn voorgelezen, welken hij aan de Kamer heeft geschreven, betreffende de voorwaarden, onder welke hij zou overgaan tot het doen van 't geen van hem werd gevorderd. De heer *Billault* heeft dien brief niet willen voorlezen, waarop de heer *B. de l'Ecluse* heeft geprotesteerd en de Vergadering verlaten. De voorzitter heeft verklaard, dat, ingeval de genoemde staatsman binnen veertien dagen den eed niet had afgelegd, hij zou worden aangemerkt als te zijn ontslagen van zijne waardigheid. — Overmorgen zullen de bureaux overgaan tot het *benoemen* hunner voorzitters en secretarissen. Ditmaal zal die werkzaamheid vermoedelijk geene bezwaren opleveren: doch het is zeer mogelijk, dat de strijd levendiger zal worden, nadat de oppositie in krachten zal zijn toegenomen: welk laatste door sommigen als eene zekere gebeurtenis wordt voorspeld.

De graaf *d'Haussonville*, schoonzoon van den hertog *de Broglio*, een der mede-arbeiders aan het beruchte *Bulletin de Paris*, 't welk na de gebeurtenissen van December 1851 te Brussel is uitgegeven, is gisteren in hechtenis genomen, op grond, dat hij zich in 't openbaar op eene beleedigende wijze over den Keizer zou hebben uitgelaten. Hij moet echter onverwijld weder in vrijheid zijn gesteld.

— Men verneemt, dat de heer *de Montalembert* in de zitting der Kamer van heden den eed als Gedeputeerde heeft afgelegd en met bijzonderen nadruk dien heeft uitgesproken.

LONDEN, 15 Februarij ('s avonds).

De minister *Ch. Wood* heeft zich onlangs, bij eene aanspraak aan de kiezers te Halifax, op eene wijze uitgelaten, die opzien heeft gebaard, en heeft daarbij verklaard, dat Frankrijk thans onder een juk was gebragt, meer knellende, dan dat, waaronder het onder den eersten *Napoleon* gedrukt was geworden. Men heeft deze uitboezemingen in beide de Huizen van het Parlement ter sprake gebragt, en inlichting deswegens verlangd, uit vrees, dat zij welligt een ongunstigen invloed zouden kunnen uitoefenen op de goede verstandhouding tusschen de beide mogendheden.

In het Hoogerhuis heeft graaf *Aberdeen* verklaard, dat de heer *Wood* zijn leedwezen had betuigd, dat hem, in de hitte der toespraak, uitdrukkingen waren ontvallen, die welligt verkeerd konden worden opgenomen, en dat steeds eene allezins gewenschte goede verstandhouding tusschen de beide Rijken blijft bestaan. Gelijke verklaring heeft lord *Russell* in het Huis der gemeenten afgelegd, met bijvoeging, dat de heer *Wood* in 't minst niet voornemens is geweest, om den persoon van den Keizer der Franschen te beleedigen. De heer *Cobden* heeft gewezen op een bekend gemaakten brief van lord *Mount Edgecombe*, waarin beweerd wordt, dat Frankrijk zich steeds wapent, om Engeland te gelegener tijd aantevallen: dat hij deswegens in 't zekere is onderrigt, en dat men zich geenszins op den schijn mag verlaten. De minister heeft gezegd, dat hij zich overtuigd houdt, dat de genoemde lord in dwaling is gebragt.

In de heden middag gehoudene zitting van het Huis der gemeenten, heeft de minister *Russell*, op eene daaromtrent door den heer *Hume* gedane vraag, verklaard, dat eerlang eene wet zou worden voorgedragen, om de belasting op de inkomsten voorloopig op den bestaanden voet te behouden: maar dat na Paschen de bewindslieden hunne verdere inzigten, betreffende die belasting, zouden bekend maken.

— Voor de kosten van de zeedienst zal een vermeerderd bedrag van 400,000 p. st. worden verlangd.

— Het stoomschip *Victoria*, van Dublin naar Liverpool, is verongelukt, op de hoogte van Howth: 45 personen zijn gered, maar de kapitein en honderd andere personen zijn er bij omgekomen.

BRUSSEL, 15 Februarij.

De vastenavonds-vermakelijkheden, aan welke de jonge Prinsen steeds, als aanschouwers, deel hebben genomen, zijn zonder ongeregeldheden afgeloopen, en zonder dat men zich aan ongepaste toespelingen heeft behoeven te ergeren.

De Kamer der Gedeputeerden heeft hare beraadslagingen over de Openbare Werken hervat, doch is, na eene zeer lang gerekte redevoering van den heer *Sinave*, betreffende het kanaal van Schipdonck, nog zeer weinig daarmede gevorderd. Deze spreker heeft getracht, dit kanaal in verband te brengen met de inrigting van eene nieuwe haven aan de Noord-zee, op de kust van West-Vlaanderen, op grond, dat de bestaande haven hoogst onvoldoende moet worden geacht, als bij laag water zelfs ontoegankelijk voor het kleinste stoomschip. De minister *van Hoorebeeke* heeft beweerd, dat het hier alleen een kanaal gold, voor een meer gereeden afloop van het overtollige water, en dat, indien men in Brugge daarmede nog andere bedoelingen had, men zonder omwegen, daarmede voor den dag moest komen, en dat de Regering alsdan zoude zien, wat zij vermogt; — maar dat in elk geval de aanleg van eene haven op de kust bij Blankenberg, met de in zee te brengen hoofden en de vereischte sluizen, aan geene geringe zwarigheden onderhevig zoude wezen.

De heer *de Merode* heeft zich weder als een onverzoenlijken vijand van de spoorwegen doen kennen, en begrepen, dat aan den aanleg van nieuwe dergelijke middelen van gemeenschap niet kon worden gedacht, zoo lang niet in meer dringende belangen was voorzien, en door eene blijvende organisatie van het leger, de zelfstandigheid en onafhankelijkheid van den Staat was verzekerd. Deze beraadslaging levert weder het bewijs, dat groote Vergaderingen, in den regel, ongeschikt zijn om, betreffende ingewikkelde aangelegenheden, bijzondere bepalingen te behandelen; inzonderheid, als het daarbij op cijfers aankomt.

Men is verlangend te vernemen, op welken persoon Z. M. keuze zal worden gevestigd, voor de zoo belangrijk gerekend wordende betrekking van belgisch gezant aan het Hof van Rusland. Men spreekt van den generaal *Chazal*. Velen oordeelen, dat hij de noodige geschiktheid en bekwaamheid bezit, om met dergelijke zending te worden belast, maar dat de Koning hem ongaarne zoude zien vertrekken, uithoofde van zijne meer dan gewone bedrevenheid in het bestuur der militaire aangelegenheden. Anderen daarentegen meenen, dat het een goeden indruk zoude maken, indien de generaal *Chazal*, op welk eene wijze dan ook, gedurende eenigen tijd uit deze hoofdstad werd verwijderd; doch weder anderen stellen het zeer twijfelachtig, of de genoemde generaal, ter zake zijner voormalige betrekkingen en bedrijven, wel aangenaam zoude zijn aan de russische Regering, en oordeelen het meer gepast, om het gezantschap aan den heer *de Briey* optedragen.

De kiezers van Luik willen hunnen voormaligen burgemeester, en tegenwoordigen minister van Binnenlandsche Zaken, den heer *Piercot*, tot lid van de Kamer der Gedeputeerden benoemen, in stede van wijlen den heer *Destrivaux*; doch, naar men verzekert, heeft de minister de candidatuur, juist ter zake van de thans door hem bekleed wordende betrekking, afgewezen.

BRUSSEL, 16 Februarij.

De Gedeputeerden hebben de algemeene beraadslagingen over de Openbare Werken gesloten. De minister heeft de benoeming aangekondigd van eene raadgevende commissie voor het onderwerp der spoorwegen, en de bestrijders van dat middel van vervoer hebben voorshands genoegen daarmede genomen.

'S GRAVENHAGE, 16 Februarij.

Bij Z. M. besluit van 14 Feb., is de schout-bij-nacht *H. H. T. Coops*, op zijn verzoek, met den laatsten Maart aanst. eervol afgevoerd uit het corps zee-officieren, met toekenning van een pensioen van *f* 2400.

Bij Z. M. besluit van 15 Febr., is de 1ste luit. bij het corps mariniers *C. G. Zierrogel*, op zijn verzoek, eervol uit de dienst ontslagen.

— De minister van Financien heeft bij de indiening van de gewijzigde voordragten op de regeling van de Rijks-comptabiliteit en de zamenstelling van de Rekenkamer, zeer uitgebreide memorien gevoegd, ter beantwoording van de op de vorige voordragten gemaakte bedenkingen. Na van een en ander inzage te hebben genomen, hebben de beide commissien van rapporteurs, bestaande, de eene uit de heeren *Bachiene*, *v. Doorn*, *v. Hall*, *Dirks* en *v. Nispen*, en de andere, uit de heeren *Bachiene*, *v. Goltstein*, *v. Hall*, *Dirks* en *v. Nispen*, gemeend, deze beide gewijzigde voordragten aan eene nieuwe overweging in de Afdeelingen der Tweede Kamer te moeten onderwerpen.

Betreffende de comptabilitiet, meent de minister, dat in het financieel beheer wel een betere weg is ingeslagen, doch dat de bestaande verordeningen geen vasten waarborg leveren tegen afdwalingen van dien weg; dat het nog altijd ontbreekt aan wettelijke voorschriften, tegen eene vermenging van fondsen over verschillende dienstjaren, zoo belemmerend bij het onderzoek naar het financieel evenwigt; tegen de instelling van Rijks-fondsen, die dit onderzoek nog moeijelijker maken; tegen de aanwijzing van middelen, welke, geene inkomsten zijnde, den Staat nog zouden kunnen verarmen en de schuldenlast hooger opvoeren, terwijl de rekeningen met overschotten zouden prijken; tegen de onvolledige instelling der staatsbegrootingen, derzelver vertraagde afsluiting en tegen de vertraagde indiening der rekeningen aan de Staten-generaal. Z. Exc. meent, dat het onderwerpelijke wets-ontwerp strekt, om daarin, zooveel mogelijk, te voorzien, en zelfs den onbedrevene in staat te stellen, om zich, elk oogenblik en met volkomene zekerheid, met den juisten geldelijken toestand van den lande bekend te maken.

De minister verklaart, dat de preventive verevening der Rekenkamer, waaraan de commissie zooveel hecht, dat zij alleen ter zake van de daarin gebragte wijzigingen, geheel de wet zou willen zien verwerpen, zich tot slechts een achtste der uitgaven heeft uitgestrekt: — dat de krediet-opening voor zeven achtsten tot heden toe tot geene verkeerdheden hoegenaamd heeft geleid, en dat men derhalve dit stelsel ook gerustelijk op het overblijvende een achtste kan toepassen, behoudens later onderzoek der Rekenkamer.

Z. E. meent, dat men de verantwoording van een hoofd van een ministerieel departement niet moet verwarren met de verantwoording van een rekenpligtige, die behandeling van penningen heeft; — dat het geheel anders gelegen is met het hoofd van een ministerie, die niets ontvangt en niets betaalt, maar alleen bevelen daartoe uitvaardigt; — dat deswegens wel eene rekening kan worden opgemaakt, en dat daaruit wel kan blijken, of de minister zijn krediet al of niet heeft overschreden; maar dat zulks nimmer als eene verantwoording kan worden aangemerkt, en dat eene instructie voor de Rekenkamer, hoedanig ook gewijzigd en aangevuld, nimmer eene instructie kan wezen voor de hoofden der ministeriële departementen, zoolang hunne bevoegdheid niet is geregeld, en bij de wet zal zijn bepaald, wat bij dat beheer zal dienen te worden in achtgenomen: dat het eerste ontwerp daartoe is strekkende, met aanwijzing van de stukken, die de ministers zullen moeten overleggen, waaruit zou kunnen blijken, of hun beheer al of niet onberispelijk is geweest. Onder de vele andere bescheiden, waarvan de overlegging wordt geboden, behoort ook het verslag der Algemeene Rekenkamer, en naar de omschrijving, die daarvan wordt gegeven, zal dit stuk, naar het oordeel des ministers, wel alles bevatten, wat de Wetgevende Magt in staat kan stellen, om over de handelingen der hoofden van de ministeriële departementen, ten aanzien van het beheer hunner begrootingen, te oordeelen, en hun bedrijf te toetsen aan de voorschriften op de Rijks-comptabiliteit.

Naar luid der memorie, heeft de Grondwet niets beslist, ten aanzien van de keuze van het een, of ander stelsel van comptabiliteit. De minister heeft daarbij, onder anderen, doen opmerken, dat reeds vroeger en te regt is aangevoerd, dat de vereveningen der Rekenkamer de geldelijke verantwoordelijkheid der ministers geheel ondervingen, en dat het stelsel, bij de wet van 1841 aangenomen, zeer weinig strookt met de andere bepalingen der Grondwet. Tot betoog daarvan heeft de minister gewezen op de jurisprudentie van den Hoogen Raad als welke, niettegenstaande de Rekenkamer had geweigerd, om de wettigheid eener schuldvordering te erkennen, en daardoor de betaling derzelve had verhinderd, zich geenszins daardoor gebonden heeft gerekend, en den Staat tot betaling heeft veroordeeld; weshalve de schatkist, ten gevolge van dit verschil van gevoelen van twee van elkander onafhankelijke magten, de kosten van het regtsgeding, met de renten, heeft moeten voldoen.

De Regering kan niet aannemen, dat men aan de Rekenkamer een zelfstandigen werkkring zoude willen opdragen, met de bevoegdheid, om, zonder hooger beroep, te beslissen over de wettigheid of onwettigheid eener uitgave, of de deugdelijkheid der bewijsstukken, en tevens aan de Wetgeving de magt om, in weerwil der goedkeuring van de Rekenkamer, nog posten uit de rekening te verwerpen, en daardoor den minister, die, welligt in strijd met zijne eigene denkwijze, in het gevoelen der Rekenkamer had berust, aan geldelijke schade bloottestellen. Ook de onbegrensde bevoegdheid, welke de commissie aan de Wetgevende Magt wil hebben toegekend in de beoordeeling der staats-rekening, is, naar het inzien der Regering, in elk stelsel, onhoudbaar, in zoo verre die de strekking kan hebben, om de ministers bloot te stellen aan de verwerping van uitgaven, door hen bevolen, zonder het hun verleende krediet te overschrijden, op wel bewezene vorderingen; — en deze uitgaven alzoo te laten voor rekening der bewindslieden. Zij meent, dat 'er alleen kan worden gedacht aan verpligting tot geldelijke vergoeding, wanneer de ministers het eindcijfer hunner begrootingen hebben overschreden; — dat wat daar buiten ligt, behoort tot het algemeene regt, ter zake van schadevergoeding, of tot de zedelijke verantwoordelijkheid der bewindslieden, welke zich van de zijde der Kamers oplost in een votum van wantrouwen. Naar het oordeel der Regering, kan in billijkheid niet meer aan de ministers worden opgelegd.

De Regering meent, dat de Rekenkamer moet bestaan uit zeven leden, waarvan de Koning een vasten voorzitter benoemt, en aan welke worden toegevoegd een secretaris en vier referendarissen, door den Koning, op de voordragt der Rekenkamer zelve, te benoemen.

Ten aanzien van de regeling van hare taak, verklaart de Regering zich tegen het gevoelen, dat de Rekenkamer zoude worden een bureau van becijfering en verslaggeving, en dat zeer zeker niet, in hare betrekking tot de rekenpligtige ambtenaren, over welke zij, in het hoogste ressort, gezag en daarbij regtsmagt uitoefent, door te beslissen, wat deze aan het Rijk verschuldigd zijn, of van hetzelve te vorderen hebben, en alzoo over het *mijn* en *dijn*. Te dien opzigte wordt in de memorie opgemerkt, dat, terwijl voor alle regterlijke collegien bepaalde vormen zijn voorgeschreven, tot het erlangen van onpartijdig regt, en in de meeste gevallen de voorlichting van het openbaar ministerie wordt bevolen, dergelijke vormen niet mogen worden gemist bij de Rekenkamer, als welker leden, om deze betrekking te kunnen bekleeden, zelfs niet gebonden zijn aan het bezit van de vereischte regtskennis. Op dien grond wordt het bestaan van de referendarissen verdedigd, en de hun aangewezen werkkring bij het onderzoek van de rekeningen van de comptabele ambtenaren, en het uitbrengen van een advies deswegens. Volgens de voordragt benoemt de voorzitter een referendaris, die de rekening onderzoekt, en een lid, aan welken hij verslag doet van zijne bevinding; stelt de voorzitter de staats-rekening in handen van twee referendarissen, en benoemt hij twee leden, aan welke deze verslag geven, en wonen de referendarissen, die de rekeningen voorloopig hebben onderzocht, de vergaderingen bij, in welke dezelve worden opgenomen en gesloten.

— Volgens in de *Staats-Courant* gedane oproeping, is er weder gelegenheid om jongelingen tusschen de 16 en 20 jaren oud, onder de daarin gestelde voorwaarden, als kweekelingen aan 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen te Utrecht te plaatsen, ter opleiding als officier van gezondheid voor de landmagt, zeemagt, Oost- en West-Indie. — Van de kweekelingen voor de dienst der landmagt kunnen er eenigen, naar gelang van gemaakte vorderingen en bestaande vacaturen, tot kweekeling der 1ste en 2e klasse bevorderd en bezoldigd worden, respectivelijk op *f* 200 en *f* 300 's jaars; terwijl aan die bestemd voor de zeemagt en Oost-Indie *f* 400 en voor West-Indie *f* 500 als jaarlijksche toelage wordt verleend gedurende den vierjarigen cursus.

— In de residentie is aangekomen de baron *van Aerssen Beijeren van Voshol*, raad van legatie bij het nederlandsch gezantschap te Parijs, komende van daar.

In het kiesdistrict Deventer is tot lid der prov. Staten van Overijssel verkozen de heer mr. *G. Dumbar*.

— Dezer dagen is aan de diakonie-scholen der Nederd. Herv. Gemeente te Utrecht door een onbekenden gever de aanzienlijke som van *f* 5000 geschonken.

— Naar men verneemt zal in den loop der maand April aanstaande, bij de Koninklijke Academie voor de Zee- en Landmagt te Breda, het examen ter bevordering van een dertigtal onder-officieren der infanterie tot tweeden luitenant bij dat wapen, worden afgenomen.

— In afwachting van de komst van het schip *Ericson* in Europa, welk schip wordt voortgestuwd door eene kracht, die door de werking van de warmtestof wordt verwekt, verzekert een der dagbladen van Glasgow, dat, zonder aan de deugdelijkheid der uitvinding te kort te willen doen, de toepassing van het beginsel niet nieuw is; — dat dertig jaren geleden reeds een schip, 't welk op dergelijke wijze in beweging werd gebragt, op de Clyde heeft gevaren, en, met werktuigen, waarvan de kracht op die van 20 paarden werd gerekend, tamelijk bevredigende uitkomsten heeft opgeleverd; maar dat men 'er destijds van heeft moeten afzien, uithoofde van de groote hitte, welke het werktuig ontwikkelde, waartegen de voornaamste deelen van hetzelve niet bestand waren, en waardoor zij te spoedig onbruikbaar werden.

— De heer *Vogel*, te voren sterrekundige op de sterrewacht in het Regents-park, is door den minister van Buitenlandsche Zaken belast met eene expeditie naar de binnenlanden van Africa. Hij moet zich in de eerste plaats naar Tripoli begeven, en van daar naar het meer Tsad, alwaar hij zich bij de heeren *Bath* en *Overweg* moet voegen, welke, in 1849, met den heer *Richardson*, door lord *Palmerston* derwaarts zijn gezonden. Hij zal door twee uitgezochte soldaten van het corps mineurs worden verzeld, en den 20sten den togt aannemen. Van het meer Tsad moet de expeditie in het binnenste van Africa doordringen, en dan, zoo mogelijk, bezuiden de evennachts-lijn, den Indischen Oceaan, op de hoogte van Zanguebar, trachten te bereiken.

— Het te Haarlem sedert korten tijd gevestigde zang-collegie, onder de zinspreuk van *Liefde tot de Kunst*, heeft maandag den 14den Februarij in den stads Doelen eenige stukken uitgevoerd, waarvan de opbrengst, na aftrek der gevorderde onkosten, ten bedrage van *f* 86-10, aan den heer Burgemeester dier stad is ter hand gesteld om onder de algemeene armen te worden verdeeld.

— In den avond van den 14den Februarij is te Gouda in den ouderdom van vijfenzeventig jaren overleden mevrouw de weduwe *A. B. van Heerlen* geboren *Schilperoort*, die zich,

zoo door hare veelvuldige geschriften, als door hare betrekking van onderwijzeres der jeugd, teregt algemeen in ons Vaderland een beroemden naam heeft verworven.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 17 Februarij. Den 16den dezer in Texel niets binnengekomen, doch uitgezeild: *Sans Repos*, Helser, Antwerpen. Wind n. w. - n. o.

Den 16den dezer in Helvoet binnengekomen: *Harmonie*, Kramer, Bayonne; *Courier*, Tolner, Nantes; en uitgezeild: de stoomb. *Bordeaux*, Bordeaux; *Camerton*, Hull. Wind n. stil.

Den .. Dec. te Macao binnengekomen: *Henriette Elisabeth Susanna*, Prater, Cardiff.

Den 10den Jan. van Aden uitgezeild: *Koning Willem II*, Giesen, Akyab.

Den 27sten Dec. te San Francisco binnengekomen: *'s Hertogenbosch*, van der Braak, Rotterdam; *Graaf van Hogendorp*, van Hees, Valparaiso.

Den 31sten Jan. te Carthagena binnengekomen: *Johanna*, Franken, Newcastle, ligt quarantaine.

Den 11den dezer te Bordeaux binnengekomen: *Bordeaux*, Wortelboer; 12 dito *Jeanne Marie*, Kolle, beiden van Amsterdam.

Den 13den dezer van Portsmouth uitgezeild: *Dionysia Catharina*, Jaski, Amsterdam naar Batavia, na gerepareerd te hebben.

Den 13den dezer te Plymouth binnengeloopen: *President Verkouteren*, Eylerts, Londen naar Port Philip.

ROTTERDAM, 15 Februarij. Volgens brief van kapt. Cars Tz., voerende het schip *Ternate*, van Menado naar Java, in dato Manilla 27 Dec., was hij aldaar 25 dito, na aanhoudend stilte en buijig weder gehad te hebben, wegens gebrek aan proviand onder de passagiers, binnengeloopen, doch hoopte hij dien dag de reis voorttezetten; aan boord was alles wel.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.
17 *Februarij* 1853. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	64 15/16	65	64 15/16
» »	3	»	77⅛	¼	77 3/16
» »	4	»	95⅝	⅞	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	»	—	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	»	120½	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	»	95⅝	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. » » .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	»	75¾	—	—
» . . .	4½	»	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co. . . .	5	»	108⅜	½	108⅜
» » 1828/1829.	5	»	107	←	—
Certificat. » 1831/1833.	5	»	97¼	—	—
» » 1840	4	»	92⅛	—	—
» bij Stieglitz. . .	4	»	91 9/16	⅝	—
» » » N. .	4	»	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	»	—	—	—
Certific. van » . .	6	»	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		ƒ	—	—	—
Obligatiën	4	pct.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	»	23	3/16	—
»	3	»	47¾	—	—
» Binnenl. . .	3	»	42¼	7/16	—
Amortisable			—	—	—
Bew. Coupon »			4 13/16	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	87¼	—	—
» » » . .	4	»	—	—	—
» Metalliek . .	5	»	81¾	82⅛	—
» » N. . .	5	»	92⅞	15/16	—
» » . .	2½	»	42	3/16	—
BELGIE, ...	2½	»	51⅜	—	—
Rothschild, ...	2½	»	52½	¾	52⅝
»	4½	»	92¾	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	»	99⅞	—	—
» » £ 200	5	»	99¾	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	5	»	41 1/16	⅛	41 1/16
»	4	»	38 15/16	39	38 15/16
Binnenlandsche à 1 conto	5	»	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5½	»	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼	»	37¾	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	»	21 1/16	⅜	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	»	21⅛	5/16	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4⅛	¼	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 104¾. Maatsch. van Weldadigheid 4 pc. 88½. Pruissen Aandeelen 1832 ƒ 262. Oostenrijk Metall. Lᵃ. B. 5 pc. 92⅞ à 15/16. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 5½ à ⅝. Columbia Equador 4 5/16 à ⅜. Venezuela obl. uitg. 15¼. Grenada obl. uitgest. 11¼ à 5/16. Louisiana 5 pc. 100¾. Onbep. Mexico 22⅞ à 23 1/16. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

De oblig. Rusland 1828/29 zijn gisteren opgegeven 107 pc.; dit moet zijn 107, 107⅛.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

De beurs was heden zoowel in de binnen-, als in de buitenlandsche fondsen weder willig; alle soorten waren meer of min hooger gevraagd.

MADRID, 12 Februarij. De 3 pc. 41¼; 1 pc. 22 11/16.

WEENEN, 16 Februarij. De 5 pc. metall. van 1852 94; dito lett. B. 106½.

FRANKFORT, 15 Febr. De 5 pc. metall 86. Spanje 1 pc. 23 7/16.

LONDEN, 16 Februarij. De 3 pc. gecons. resc. 99⅝ à ¾. Portugal 4 pc. 38½ à 39.

PARIJS, 16 Febr. De 3 pc. renten 80 fr. 55; 4½ pc. 105 fr. 85. Spanje 3 pc. binn. 41½.

ANTWERPEN, 16 Febr. Belgie 2½ pc. 55¼. Spanje 1 pc. 22½.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 17 Febr. Heden is bij partij verkocht 130 p. h. p. *tarwe* ƒ 325.

GRONINGEN, 15 Februarij. Wegens de vorst, was de aanvoer van granen van geene beteekenis. Van *rogge* is verkocht 120 p. tegen ƒ 6. *Boekweit* 116 p. veen ƒ 5,85. *Garst* wint. 100 p. ƒ 4,90. *Haver* prijsh. *Gort* williger.

SNEEK, 15 Februarij. *Boter* ƒ 43 à ƒ 43,50.

*** Getrouwd,
AMERSFOORT, 16 Februarij 1853. — A. D. METHORST en A. J. C. STOOPENDAAL.
Algemeene kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *E. H. VAN STIPRIAAN LUISCIUS, BOSCH.*
G. J. VAN STIPRIAAN LUISCIUS.
SOURABAIJA, Eiland *Java*, 6 December 1852.

*** Bevallen van eenen ZOON *J. P. L. WIGGERS VAN KERCHEM*, geboren *STELLING.*
BATAVIA, 17 December 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *CHARLOTTA DOROTHEA STOLK*, geb. *VON OCHSSÉE.*
PALEMBANG, 18 December 1852.

*** MAKKUM, 13 Februarij 1853. Bevallen van een' ZOON *DIEUWKE MAAS — TJEBBES.*

*** Bevallen van eene DOCHTER *S. C. CRUYS*, geboren *TRA - KRANEN.*
AMSTERDAM, 13 Februarij 1853.

*** Ontijdig bevallen van een' ZOON *C. C. ROERING*, geliefde Echtgenoot van J. H. NIEUWVEEN.
AMSTERDAM, 14 Februarij 1853.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER, Mevrouw *CORNELIA VAN KLUIJVEN*, geb. *VAN DEN BERGH*, veel geliefde Echtgenoote van
W. A. VAN KLUIJVEN,
gepᵉ. 1ᵉ Luit. van het O. I. Leger.
BERGEN, (*Noord-Holland*) 15 Februarij 1853.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe Baronesse *VAN BALVEREN*, geboren Gravinne *VAN BYLANDT VAN MARIENWAERD.*
NIJMEGEN, den 15den Februarij 1853.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *E. A. MANTZ*, Echtgenoot van J. LAGE,
Med. Chir. et Art. Obst. Doctor.
VOORBURG, 15 Februarij 1853. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van een' ZOON Vrouwe *MARIA JACOBA DE VICQ*, Echtgenoote van
HOORN, Mr. F. PONT.
15 Februarij 1853.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *L. DOETS*, geliefde Echtgenoote van
HILVERSUM, K. PERK VLAANDEREN.
den 15den Februarij 1853.

*** Heden verloste allervoorspoedigst van eene DOCHTER *HELENA KÖHNE*, hartelijk geliefde Echtgenoot van HUYBERT VAN DE STADT CORN. Z.
ZAANDAM, 15 Februarij 1853.

*** Heden overleed alhier, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, mijn dierbare Echtgenoot, de Wel-Eerwaarde Zeer-Geleerde Heer WILLEM JACOB CROL, rustend Leeraar, in den ouderdom van 74 jaren, na eene hoogst gelukkige Echtvereeniging van ruim 49 jaren.
ZALT-BOMMEL, P. J. E. VAN DORP,
29 Januarij 1853. Wed. *W. J. Crol.*
Op uitdrukkelijke begeerte van den overledene, zullen gééne uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.
Deze strekt tot éénige kennisgeving aan Familie en Bekenden, en wordt, uithoofde van Buitenlandsche Betrekkingen, eerst heden geplaatst.

*** Te AMSTERDAM is op den namiddag van den 10den Februarij, in den ouderdom van 78 jaren en 7 maanden overleden de Wel-Edele Hooggeleerde Heer Mr. DAVID JACOB VAN LENNEP, Kommandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw, buitengewoon Lid van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, Oud-Hoogleeraar aan de Doorluchte Schole te Amsterdam, Lid sedert de oprigting en Bibliothekaris van het voormalig Koninklijk Nederlandsch Instituut van Letteren, Wetenschappen en Kunsten, Lid van verscheidene geleerde Genootschappen, zoo Binnen- als Buiten 's lands, enz. enz., diep betreurd door zijne Weduwe, Kinderen, Kindskinderen en verdere Betrekkingen.

*** Heden overleed plotseling, in den ouderdom van 51 jaren, de Hoog Edel Gestrenge Heer EDUARD VAN DER OUDERMEULEN, Luitenant-Kolonel, Kommandant der Schutterij en Lid van den Raad van 's Gravenhage, Adjudant van Z. M. den Koning, Ridder der Militaire Willems Orde en van den Nederlandschen Leeuw, Kommandeur der Orde van de Eikenkroon, diep betreurde Echtgenoot van Vrouwe A. VAN DER OUDERMEULEN, geb. VAN WICKEVOORT CROMMELIN.
FRANKFORT A/M, den 13den Februarij 1853.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in bijna 80jarigen ouderdom, onze geliefde Moeder, ANNA LINDEMAN, Weduwe van wijlen den Heer *T. Slot*, Predikant bij de Nederduitsche Hervormde Gemeente te *Emden*; hare nagedachtenis blijve bij ons en hare overige Kinderen in zegening.
GRONINGEN, J. SLOT.
den 13den Februarij 1853. M. SLOT, DE JONGE.

*** Op den 13den Februarij 1853, is op den Huize EIJCKENSTEIN te *Maartensdijk*, in den ouderdom van 88 jaren overleden, de Wel-Edel-Geb. Heer Mr. M. J. EIJCK, Heer en Erfburggraaf van *Zuijlichem*, oud Lid van de Regering der Stad *Utrecht* en van het Provinciaal Geregtshof aldaar.

*** Heden overleed onze geachte Broeder en Oom, de Heer GODLIEB PREYER, in den ouderdom van ruim 58 jaren. Wed. J. HEID, geb. PREYER,
AMSTERDAM, *uit aller naam.*
13 Februarij 1853.

*** Heden avond ten 9 ure overleed, tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot de Heer JOHANNIS PICKÉ, in leven Wethouder alhier, in den ouderdom van ruim 62 jaren.
THOLEN, E. VAN DEN OUDENDIJK.
den 14den Februarij 1853. Wed. *J. Pické.*
Familie en Vrienden gelieven deze algemeene, ook als bijzondere kennisgeving aantemerken.

*** Heden overleed na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 52 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot de Heer J. C. RENSHUYZEN.
HAARLEM, C. C. VAN WALSEM,
13 Februarij 1853. Wed. *J. C. Renshuyzen.*

*** Gisteren avond overleed, tot diepe droefheid van mij en de mijnen, na een kortstondig lijden, ten onzen huize, in den ouderdom van ruim 75 jaren, Mevrouw WILHELMINA VAN LIL, Weduwe van wijlen den Wel-Edelen Heer *Joachim George le Sage ten Broek*, in leven Oud-Notaris, Ridder van de Gouden Spoor, enz.
ARNHEM, JOSUÉ WITS.
den 14den Februarij 1853.

*** GOUDA, 14 Februarij 1853. Heden overleed in den ouderdom van ruim vijf en zeventig jaren, Vrouwe ANNA BARBARA SCHILPEROORT, Wed. van den Wel-Eerwaarden Heer *Henrik van Meerten*, laatst rustend Predikant bij de Hervormde Gemeente alhier en Lid der Provinciale Commissie van Onderwijs in Zuid-Holland.

*** Heden overleed, in den hoogen ouderdom van ruim tachtig jaren, Mr. FREDERIK WILLEM FLORIS THEODORUS Baron VAN PALLANDT VAN KEPPEL, oudste Minister van Staat, Grootkruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Kommandeur der Ridderlijke Duitsche Orde, Balije van Utrecht enz. enz.
'S GRAVENHAGE, den 14den Februarij 1853.
Op uitdrukkelijk verlangen van den overledene zullen geene uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden, en moet deze strekken tot bijzondere en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, diep betreurd door mij, hare Kinderen en Behuwd-Kinderen, mijne onvergetelijke Echtgenoote J. G. Gravinne VAN HOGENDORP, geboren BOOGAERT. A. W. Grave VAN HOGENDORP.
DORDRECHT, den 15den Februarij 1853.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed tot diepe droefheid van mij en mijne eenige Dochter, mijn dierbare Echtgenoot de Heer PETRUS ANTHONY VAN DER SCHEER, in den ouderdom van ruim 75 jaren. J. E. LANGEWAGEN,
HAARLEM, Wed. *P. A. van der Scheer.*
15 Februarij 1853.

*** Heden ontsliep in den gezegenden ouderdom van 89 jaren, de Wel-Edele Geboren Vrouwe ANNA DEGENHARD, geboren RHENIUS.
KAMPEN, A. M. T. TEMMINCK.
16 Februarij 1853.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving aan Familie en Vrienden.

*** Het heeft den Almagtige in zijne wijsheid behaagd onzen geliefden Zoon JOHANNIS, door den dood van ons weg te nemen. Te *Bergen op Zoom* zich aan het Pensionaat van den Heer *A. van Nerum de Kreek*, sedert bijna drie jaren voor het onderwijs aan eene onzer Hoogere Scholen voorbereidende, opende, aldaar eene kortstondige maar hoogst gevaarlijke ziekte, eene hersen-ontsteking voor hem op 17jarigen leeftijd reeds het graf.

Wie hem kenden, beminden hem, de opregtheid van zijn hart, zijne braafheid en deugd, zijne noeste vlijt en de schoone vorderingen, die hij maakte, verwierven hem de achting en liefde zijner leermeesters en van allen met wie hij omging.

Onze ouderharten bloeden; doch wij willen Gode zwijgen; wij treuren maar aanbidden tevens, en hoe zwaar de slag ook zij, die ons getroffen heeft, bij den dierbaren troost, dien ons Goddelijk Evangelium schenkt, en gesterkt door de hoop op een zalig wederzien, wenschen wij een zwaar beproefd Bijbelheilige na te zeggen „ de naam des Heeren zij geloofd." H. MEIJER, Predikant.
A. J. MEIJER, geb. BRANDENBURG.
WIERINGERWAARD, 16 Februarij 1853.
Eenige kennisgeving.

MATTHEUS XXIII. Vers 28.

L. I. pr. D. *de lege Julia ambitus* (48. 14).

*** Aan de Houders van Aandeelen, in de Societeit van Eigendom, der in der tijd bij Executie verkochte Plantage *Nieuw Knijlenburg* en Grond *Voorzorg* te Suriname, wordt berigt, dat op Vrijdag den 25sten Februarij 1853 en vervolgens alle Vrijdagen van 10 tot 1 ure, ten Kantore der Directie, op den Singel bij de Romeinsarmsteeg K. K. 45 te Amsterdam, ter visie zal liggen het VERSLAG en de Liquidatie-Rekening met Bijlagen, wegens deze aangelegenheid, zullende tevens tegen intrekking der Aandeelen, het finale dividend worden uitbetaald.

*** Op eene welingerigte School in Zuid-Holland verlangt men, tegen half April eenen ONDERMEESTER, die den 3den Rang en Admissie voor het Fransch bezit. Boven Kost en Inwoning, het verstellen en wasschen van het Linnen, zal het Salaris ƒ 100, en de gelegenheid tot de Studie der Wiskunde uitmuntend zijn. Adres *franco* onder Letter A, bij de Boekhandelaars LEEPEL & BRAT, in de Molsteeg te Amsterdam.

*** Op eene bloeijende Kostschool, nabij Leyden, wordt verlangd een SECONDANT, van beschaafde manieren, die, bij eene Acte van den tweeden Rang, eene toelating voor het Fransch, de bekwaamheid bezit zich in die taal gemakkelijk uittedrukken. Voorts zal het tot aanbeveling verstrekken, wanneer hij behulpzaam kan zijn in het onderwijzen der Wiskunde. Het Salaris zal ƒ 250 - of meer bedragen. Ten spoedigste wende men zich met *franco* Brieven, onder Letter M., aan den Boekhandelaar A. HOOGENBOOM, Reestraat, te Amsterdam.

*** F. POUTSMA, Kostschoolhouder te Sloten in Friesland, vraagt: Een SECONDANT die twee of drie moderne Talen grondig verstaat, met gemak spreekt en met oordeel weet te onderwijzen, of wel een zoodanigen die de Mathesis, de Historie en de Geographie in den grond verstaat. Voor den laatstgenoemde is het een vereischte, dat hij Fransch spreke. Brieven *franco.*

*** Men vraagt tegen 1° Maart e. k., voor eene niet talrijke School, alwaar ruimschoots gelegenheid bestaat zich verder in alles te bekwamen, tegen Kost en Inwoning: Eenen SECONDANT van de P.G., den 3den of 4den Rang bezittende, in staat de Fransche Taal te helpen Onderwijzen. Adres met *franco* Brieven, doch liefst in Persoon, onder Lett. Z., bij den Boekhandelaar C. A. VIEWEG, te Nijmegen.

*** OUDERS OF VOOGDEN, die hunne Zonen of Pupillen à ƒ 200 - 's jaars, op een wel ingerigt Pr. INSTITUUT, in Gelderland wenschen te plaatsen, waar de onderwinding hun tot waarborg voor de gunstigste opleiding en vorming strekt, adresseren zich daartoe onder Letter G., *franco*, aan de Boekhandelaren A. MONGERS EN ZOON, te Doesborgh.

*** Tegen Mei aanstaande biedt zich aan: Eene bekwame KEUKENMEID, van de R. K. Godsdienst. Adres, met *franco* Brieven, Lett. M., aan de Wed. D. R. VAN WERMESKERKEN, Boekh. te Tiel.

⁎ T. J. GERSEN, te Middelburg, verlangt zoodra mogelijk Een TWEEDEN SECONDANT. Behalve Kost en Inwoning bedraagt het Salaris *f* 150 à *f* 200 's jaars. Brieven *franco*.

⁎ J. N. BROESE, Apotheker te Kampen, vraagt tegen 1°. Mei aanstaande: Een BEDIENDE, of IEMAND eenigzins met de Receptuur bekend. Brieven *franco*.

⁎ In een klein gezin van den fatsoenlijken Stand, binnen Delft, bestaat er gelegenheid tot Inwoning en Verzorging voor een JONGELING, van de Prot. Godsdienst, die aldaar de Lessen op de Academie, het Gymnasium of een der Scholen volgt of zal gaan volgen. Hierop reflecterenden, adresseren zich met *franco* Brief, onder Letter X., bij den Boekhandelaar W. N. C. ROLDANUS, te Delft.

⁎ Men verlangt tegen Mei in eene Grutterij geplaatst te zien: Een JONGELING, 18 jaren oud, van de P. G., en welke reeds vier jaren bij dat vak werkzaam is. Men zal minder zien op Salaris, dan wel naar meer geschikte gelegenheid ter bevestiging of vermeerdering dier zedelijke en maatschappelijke principes, welke elk Jong Mensch kan geacht worden, te behoeven. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. M., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen, te Haarlem.

⁎ Men vraagt tegen p°. Mei, bij een talrijk gezin te Utrecht, des Zomers buiten: Een HUISKNECHT, van de Protestantsche Godsdienst, minstens twee jaren in zijne laatste dienst werkzaam. Met *franco* Brieven adresseere men zich onder Lett. H., bij de Boekhandelaars A. F. BLANCHE & COMP, te Utrecht.

⁎ Men vraagt tegen Mei in eene der voornaamste steden van Overijssel: Een bekwaam BOEKBINDERSKNECHT, van de P. G., vast werk begeerende. Alleen die van goede getuigschriften voorzien zijn zullen in aanmerking komen. Adres met *franco* Brieven, onder Letter D., bij den Boekhandelaar A. TER GUNNE, te Deventer.

⁎ P. VAN EDE, Koornmolenaar te Aarlanderveen, vraagt tegen 1°. Mei e. k.: Een voor zijn Vak bekwame KNECHT, van de Pr. Godsd. en Bewijzen kunnende overleggen van bekwaamheid en goed gedrag. Brieven *franco*.

⁎ Een jong Meisje, van fatsoenlijke Familie, en van de P. G., die een examen in de Hollandsche en Fransche Talen enz., heeft afgelegd, wenschte zich ten spoedigste als SECONDANTE geplaatst te zien. Adres met *franco* Brieven, onder Letters M. v. T., bij den Boekhandelaar J. NOORDENDORP, op de Pijpenmarkt, te Amsterdam.

⁎ Men verlangt met Mei of eerder: Eene KEUKENMEID, die in alle deelen haar vak grondig verstaat, loon naar bekwaamheden: alsmede eene WERKMEID, beiden van de Protestantsche Godsdienst. Brieven *franco*, Letter L., bij den Boekverkooper en Boekdrukker A. C. KRUSEMAN te Haarlem.

⁎ Men verlangt in de nabijheid van Amsterdam, tegen 1°. Maart e. k.: eene DERDE MEID, van de H. G., niet beneden de 25 jaren oud, tot verzorging en oppassing van kleine Kinderen, en verder goed kunnende Naaijen, Mazen, Stoppen en met de Wasch omgaan. *Franco* aanvrage, onder Letters B. R. S., met opgave van informatien, bij de Boekhandelaars IPENBUUR en VAN SELDAM, Boekdrukkers, te Amsterdam.

⁎ **AANBESTEDING.**

Op Donderdag den 17den Maart 1853, des middags ten 12 ure, zal in het Logement *de Kroon* te Ootmarsum, onder nadere goedkeuring, door de Commissie, worden aanbesteed: Het maken der AARDEBAAN, voor een Kunstweg van Ootmarsum naar Denekamp, de KUNSTWEG zelve, het bouwen van eenige BRUGGEN in dezen Weg, als ook het bouwen van een TOLHUIS, de aanwijzing zal plaats hebben op den tweeden en derden dag voor de aanbesteding, ter Secretarie der Stad Ootmarsum, alwaar ook de Teekeningen en Bestekken zullen ter inzage liggen. De Bestekken zullen voorts ten minsten veertien dagen voor de aanbesteding ter lezing liggen: te Zwolle aan het Locaal van het Provinciale Bestuur: alsmede in de Logementen, bij *Scheuer* en *van der Molen*; te Deventer, bij *Kiezebrink*; te Almelo, bij de Wed. *Harwig*; te Kampen, bij *Portheine*; te Vollenhove, aan het Regthuis; te Sliedrecht en te Werkendam, aan de Regthuizen; te Hardinksveld, in *de Drie Snoeken*; te Ameide, in de Societeit; te Gorkum, in *de Hooywagen*; te Vianen, in *de Roos*; te Vreeswijk, in *het Nieuwe Logement*, te Utrecht, in *de Nieuwe Bak*; te Amsterdam, in *de Nieuwe Stads Herberg*; te Haarlem, in *de Kroon*; te Rotterdam, in *de Romijn*; te 's Gravenhage, in *het Bosscher Veerhuis*, te Arnhem, bij den *Doctor*; te Nijmegen, in *de Rotterdammer Wagen*, te Denekamp, in *de Zwaan*, en te Ootmarsum, in het Logement *de Kroon*, en bij den Paardepostmeester *A. J. Kip*.

Namens de Commissie voornoemd,
P. H. DANNENBARGH.

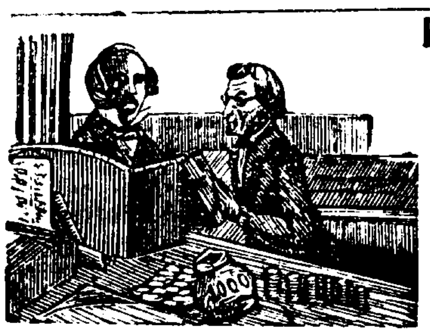

HET KOOPMANSPEL. Een nieuw Spel voor de jeugd, wordt in het Verkoophuis te Amsterdam en al deszelfs bekende Depots verkocht. Van het zoo gunstig bekende TENTOONSTELLINGSPEL, zijn mede nog Exempl. voorhanden.

⁎ B. J. KLAASHUIS, Boomkweeker te Denekamp (Overijssel), levert af tot de minste prijzen:

LARIX van 1 El, de 100 stuks........	*f* 7,00.
IDEM „ ½ El..........................	„ 3,00.
Twee jarige ELSPLANTEN..............	„ 0,25.
Een jarig RINGER ELZEN, de 1000 stuks..	„ 0,75.
Grof DENNEN ZAAD *Pinus silvestris*, 5 Ons	„ 0,90.
Fijn DENNEN ZAAD......................	„ 0,90.
LARIX ZAAD............................	„ 1,50.

Hetzelve wordt *franco* ter bestemming bezorgd. Brieven *franco*.

PRIJSVERMINDERING VAN VIER HEERLIJKE PLAATWERKEN.

I. **N. G. VAN KAMPEN** en **K. SYBRANDI**, DE VALLEIJEN DER WALDENZEN, Geschied- en Aardrijkskundig geschilderd, met 70 uitvoerig op Staal gegraveerde Platen, op de plaats zelve geteekend. Kwarto formaat, net gebonden en *à la Renaissance* Verguld, voor ***f* 15**, in plaats van ***f* 30.**

II. **GESCHIEDKUNDIGE BESCHRIJVING DER THANS BESTAANDE RIDDERORDEN**, zoo in als buiten Europa, in Kwarto form., net gebonden, benevens 50 uitmuntend gekleurde Folio Platen, waarop 250 Afbeeldingen, in nette Portefeuille, voor ***f* 10,50**, in plaats van ***f* 70.**

III. **DE DIERGAARDE TE PARIJS**, met 217 Vignetten, voorstellende nagenoeg 1100 Zoogdieren, 51 groote Platen, 4 Platen met de schitterendste Vogels, heerlijk gekleurd, Portretten van BUFFON en CUVIER, enz. In royaal Octavo, voor ***f* 6,50**, in plaats van ***f* 14.**

IV. **EUROPEESCH MUSEUM VAN SCHILDER- EN BEELDHOUWKUNST**, bestaande in 700 op Staal in omtrek gegraveerde Plaatjes, door RAVEIL, met Beschrijving, voor ***f* 16**, in plaats van ***f* 48**, in losse Bladen, en ***f* 20** in 8 Banden gebonden.

De aflevering geschiedt op *franco* aanvraag *à contant* door **J. H. VAN DER BEEK**, Voorburgwal bij de Pijlsteeg, N°. 159, te Amsterdam.

DE INDIËR.

DAGBLAD,

TOEGEWIJD AAN DE BELANGEN VAN NEDERLANDSCH-INDIË.

Met 1853 verschijnt de **INDIËR** weder wekelijks, dank zij de *ruime of algemeene deelneming*. En ofschoon men nu juist **het dubbele** van het vorige jaar zal ontvangen, is de prijs *niet* verhoogd. De Redactie is zeer belangrijk uitgebreid, met behoud nogtans van dezelfde liberale Beginselen, die het voorstond. Ook heeft dit Blad een gemakkelijker formaat aangenomen, al te zamen redenen voor diegenen, die dit Blad nog niet bezitten, zich hetzelve thans aan te schaffen.

Prijs per jaar, *franco* per Post voor geheel *Nederland*, slechts ***f* 12.**
Idem voor *Java* met Bijblad, *franco* per Landmail.......... „ **36.**

Bij de Uitgevers **JOH. NOMAN en ZOON**, te *Zalt-Bommel*, en alom kan men hierop inteekenen, echter niet dan voor een geheelen Jaargang.

NB. Op aanvrage zijn de verschenen Nommers van dit jaar volgaarne *franco* ter inzage te bekomen.

DE LAITTE & C°. CONFISEURS,

Singel bij de Lijnbaansteeg G. N°. 418, te Amsterdam,

verwittigen aan **HH. Banketbakkers** en **Apothekers**, waarvan de adressen hun onbekend zijn, dat zij door hunne onlangs opgerigte, thans in volle werking zijnde FABRIEK, in staat zijn tot het vervaardigen van *Dragées*, *Sucreries* en *Chocolaad Voorwerpen*: alsmede van *Jujubes* en alle soorten van *Pastelles*, al hetwelk met het Fransche Fabricaat in qualiteit voldoende kan concurreren. Zij maken genoemde HH. attent op de besparing van inkomende regten en enorme vrachten. Het Magazijn is van alles wat het vak betreft ruim voorzien. De prijzen zijn moderaat gesteld, aan Particulieren wordt niet verkocht.

BORSTAANDOENINGEN.

Verkoudheden, Zinkens, Heeschheid, Kinkhoest enz.

Uit de onderzoekingen, die door de Geneesheeren der Parijsche Hospitalen gedaan zijn, blijkt, dat de **Siroop en Borstkoekjes** der **Arabische Nafé**, van G. DELANGRENIER, te Parijs, de beste Borstmiddelen zijn om bovengenoemde *Aandoeningen* te bestrijden. Deze middelen maken eene uitzondering op andere bereidingen voor den Borst, doordien zij noch *Opium* noch *Zuren* bevatten.

MAAGPIJNEN.

Maagontsteking, Ontsteking van Maag en Ingewanden, Overprikkeling.

De lijders aan Maagpijnen en geprikkelde Ingewanden zullen, in den door *Delangrenier* bereiden *Racahout*, eene voor de Maag geschikte Spijs vinden; door deszelfs *voedende* en opwekkende eigenschappen is dezelve bijzonder geschikt voor *Vrouwen*, *Minnen* en *Kinderen*: deze zelfstandigheid bewaard de Kinderen voor *Engelsche Ziekte* en andere, aan dien leeftijd eigene ongesteldheden.

Deze bereidingen zijn de *eenigen*, die door de Geneeskundige *Academie* en *Faculteit* van Parijs goedgekeurd zijn.

Ten einde zich voor de Belgische namaak te behoeden, en overtuigd te zijn dat dezelve uit de Fabriek van den Heer *Delangrenier*, *te Parijs*, afkomstig zijn, moet men zich aan het *Hoofd-Depôt* voor Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, te Rotterdam, of de volgende Heeren Depôt-Houders aanmelden, alwaar deze bereidingen *alléén* in Flesschen of Doosjes afgeleverd moeten worden, die met het *Cachet* van den Heer *Delangrenier* verzegeld zijn.

H. van Kerckhoff, Verkoophuis, te Amsterdam, en de Wed. *A. P. Milius*, te Utrecht.

⁎ **BUITENPLAATS TE *KLEEF*.**

De Notaris Dr. D. THOMAE, zal op Donderdag 10 Maart 1853, 's namiddags ten 3 ure, ten Huize van den Heer *Thener*, te Kleef, verkoopen: het aldaar in de Diergaarde voor eenige jaren geheel nieuw gebouwde HEERENHUIS, genaamd *DE HEUVEL*, bevattende tien alle geplafonneerde, behangen en van Stookplaatsen voorziene Kamers, Keuken, Kelders, Mangel- en Badkamers, met de daar achter gelegene Tuin en Berg, groot 2 hollandsche Morgens, Stalling, Tuinmanswoning, Moestuin met Broeijerij, fijne Vruchtboomen, enz. Iemand nader onderrigt begeerende, adressere zich aan den Notaris voornoemd.

⁎ OPENBARE VERKOOPING, op Dingsdag den 22sten Februarij 1853, des voormiddags 11 ure, ten Huize en Herberge van *Lambertus Stemer Vollebregt*, in den Dorpe van Zevenhoven, van:

Eene nieuw gebouwde BOUWMANSWONING, waarin Voorhuis, Keuken, Kelder, Koe- en Paardenstallingen en Dorschvloer, en waarachter zich een Wagenloods bevindt, benevens een Hooiberg, met de verdere Betimmering, Bepooting en Beplanting, mitsgaders diverse Perceelen WEI-, HOOI en BOUWLANDEN, zamen groot 13 B., 58 R., 60 E.; alles staande en liggende in den drooggemaakten Polder, van en onder de Gemeente van Nieuwkoop, niet ver van het Dorp Zevenhoven, bij het Kadaster bekend Sectie A, N°. 227—229, 232, 233, 1413—1418, en alles dadelijk te aanvaarden, terwijl nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van JOANNES ARNOLDUS SWILLENS, Notaris te Nieuwkoop, ten wiens overstaan deze Publieke Verkooping zal geschieden.

NB. Bij de vorige plaatsing stond Donderdag 24 Februarij, leze als boven.

⁎ PUBLIEKE VERKOOPING op Dingsdag den 8sten Maart 1853, des voormiddags ten 10 ure precies, ten Huize en Herberge van *Christiaan Heerman*, Kastelein in *het Vliegende Paard*, in den Dorpe van Nieuwkoop, van eene kapitale welgelegene BOUWMANSWONING, met Schuur en 2 Hooi- of Koorn-Bergen: benevens onderscheidene Perceelen WEI-, HOOI-, BOUW- en RIETLANDEN, met de daarbij behoorende Wateren, zamen groot nagenoeg 45 Bunders, staande en gelegen onder de Gemeente van Nieuwkoop en Noorden, mitsgaders de helft in diverse Perceelen welige WEI-, HOOI-, TEEL-, HOUT- en RIETLANDEN, zamen voor het geheel groot 16 B., 37 R., 70 E., gelegen onder de Gemeente van Teraar, al hetwelk, volgens daarvoor geaffigeerde Biljetten in 23 Perceelen zal worden geveild, ten overstaan van den te Nieuwkoop residerenden Notaris JOANNES ARNOLDUS SWILLENS, ten wiens Kantore de Verkoop-Conditiën, acht dagen vóór den Verkoopdag ter inzage en lezing voor de Gegadigden zullen leggen, en alwaar nadere informatien ook te bekomen zijn, zullende de Landen dadelijk kunnen worden aanvaard.

HEDEN is aan de Inteekenaars verzonden, de 2de Aflevering van **DE BIJBEL ten gebruike van Kinderen,** bewerkt door S. VAN DISSEL, Rust. Predikant te Leyden, onder medewerking van C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA, Predikant te Amsterdam. Elke Aflevering van 64 Bladz. op best papier en compres gedrukt, kost slechts 50 Cents. In 10 hoogstens 12 Afleveringen is het geheele Werk compleet. De eerste Aflevering is alom ter inzage verkrijgbaar gesteld. — De *Tijdspiegel*, een onzer meest geaccrediteerde Tijdschriften, prijst in het Nommer van Februarij 1853 deze Kinderbijbel als ten hoogste aantebevelen aan alle Ouders, Opvoeders, Onderwijzers enz. — Men teekent in bij den Uitgever D. J. COUVÉE, te Leyden, of bij zijnen gewonen Boekverkooper.

⁎ **J. SCHUITEMAKER, te *PURMERENDE*,**
geeft heden uit:

DE KWIJNENDE LANDBOUW

IN DEN

Polder WESTZAAN,

OF

vlugtige blikken in dien Polder, ook met betrekking tot het wegnemen van die Dammen en Gronden, onder Militaire bedekking, op last van het Polder-Bestuur aldaar, en mededeeling van enkele stukken daarmede in verband staande

DOOR

P. WAKKER,

Lid der Holl. Maatsch. van Landbouw.
Prijs 50 Cents.

⁎ Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt heden uitgegeven en is bij alle solide Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld

VERDEDIGING

DER

LEERWIJZE

GEVOLGD OP HET

INSTITUUT VOOR DOOFSTOMMEN

TE

GRONINGEN.

(*Uitgegeven van wege de Hoofddirectie van genoemd Instituut.*)
Prijs *f* 0,30.

⁎ Door N. P. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is onlangs uitgegeven en te bekomen:

JOANNES DE DOOPER,

geschetst in zijn leven en werken;
door

G. E. W. DE WIJS,

Predikant te Schoonhoven.
Met eene copij der beroemde Schilderij van **KRUSEMAN.**
Prijs *f* 3.

Men leze aangaande dit werk de zeer *gunstige beoordeelingen*, in alle Vaderlandsche recenserende Tijdschriften.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.